

3 Cena aru wszędzie
ct. (6 hal.)

PRENUMERATA

w Krakowie i Podgórze miesięcznie
1 K. 40 h.
za odroczenie do domu dopłaca się
30 halercy.

Na prowincyi miesięcznie K. 1.00.

Przemowa za granicą:
1 mk. 50 ka, 2 h. 50 st., 1 r.
miesięcznie.

NOWINY

DIENNIK ILUSTROWANY DLA WSZYSTKICH
AGENCJA SOKOŁOWSKIEGO
PAWAŁ HAUSMANN S.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:
Kraków, ulica Szosowa 1. 7. Telefon 518.
Składownia w drukarni Józefa Fischera.

Redaktor naczelny:
LUDWIK SZCZEPAŃSKI.

Wiadomości ustne, telefoniczne i listowne przyjmują redakcyi (telefon 512) od godz. 7 rano do godz. 5 wieczorem. Reklamów nie zwraca się.

„Nowiny” wychodzą codziennie. — Cena numeru 3 ct. (6 h.) — W poniedziałki i dni poświęczone 2 centy.

Z Królestwa Polskiego

Uprowadzenie dziesięciu więźniów.

Więźniowie na Pawiaku. — Przebrany oficer sand. i sześciu fałszywych policyantów. — Papiery w porządku! — Zachloroformowany woźnica. — Ani śladu!

Energia i pomysłowość polskich rewolucyjnych organizacji w walce z rządem rosyjskim są podziwu godne. Znowu dnia 23 b. m. zdarzył się w Warszawie wprost zdumiewający i romantyczny wypadek uwolnienia dziesięciu więźniów politycznych z więzienia na Pawiaku

Sensacyjne szczegóły uprowadzenia przed stawiają się następująco:

W więzieniu śledząc przy ulicy Dzielnej, popularnie po warszawsku zwanem „Pawakiem”, od pewnego czasu znajdowało się dziesięciu aresztantów, oskarżonych o należenie do organizacji; bojowej rewolucyjnej.

Dyrekcya więzienia kilkakrotnie czyniła starania o zabranie tych więźniów do cytadeli. Ponieważ regulamin wymaga innego dozoru nad ważnymi więźniami politycznymi, przeto przy ciastnicze, panującej na Pawiaku, pobył ich tam był dla zarządu niedogodny.

Starania te oczywiście czynione były u

właściwej władzy — rządu gubernialnego, któremu podlegają więzienia warszawskie.

Wczoraj nad wieczorem zatelefonowano do dyrektora więzienia. Na pytanie, kto mówi, odpowiedziano: „Warszawski oberpoliemiaster” — potem nastąpiło wyciszczenie owych dziesięciu nazwisk przestępców politycznych z organizacji bojowej, z uprzedzeniem, że w ciągu nocy mają być oni z więzienia przewiezieni do cytadeli w karecie więziennej.

Rozporządzenie takie, często powtarzające się, nie zdziwiło wcale zarządu więziennego; w ostatnim bowiem roku, wbrew dawniej przyjętemu regulaminowi w nocy są dostawiani na Pawiak aresztanci, w nocy też zabierani do cytadeli.

Jakóż w nocy około godziny 1-ej przed gmach więzienny zajeżdża dorożka, z której wysiadł oficer żandarmerji, a jednocześnie do bramy więzienia podeszło sześciu policyantów.

Oficer udał się do dyżurnego urzędnika i wręczył mu zapieczoną kopertę z wykazami. Koperta była dużego formatu, z pieczęcią lakową warszawskiego oberpoliemiastra, adresem i znakami, używanymi w formularzu urzędowym.

Urzędnik otworzył kopertę i wyjął z niej na białkicę kancelaryi oberpoliemiastra wypisane na maszynie Rumingtona polecenie, wystosowane z rozporządzenia tymczasowego, generał gubernatora wojennego

m. Warszawy i gubernii warszawskiej, o wydanie według założonego spisu owych przestępców politycznych.

Treść papiery nie uległa żadnej wątpliwości, podpis był bowiem pułkownika Majera, pod nim pieczęć tuszowa, a niżej podpis naczelnika kancelaryi podpułkownika Świniarskiego.

Lista więźniów wypisana była również i również z podpisami

Autentyeczność dokumentu nie budziła podejrzeń.

Oficer siadł w kancelaryi i czekał na wydanie mu więźniów policyanci tymczasem oczekiwali częściowo na podwórzu, a jeden z nich wszedł do korydaru, gdzie czuwali żandarmi i żołnierze oraz dyżurni strażnicy.

Na howanie się przybyłoby było zupełnie swobodnie i pewne siebie.

Urzędnik dyżurny kazał założyć karetkę więzienną, o czem zresztą uprzedzono zarząd więzienny telefonem i policyi obudził więźniów i zabrał im swoje rzeczy.

W kwadrans było wszystko gotowe. Więźniowie siedli do karety, oficer pokwitował z odbioru więźniów, zczekał, aż kareta wyjedzie za bramę, policyanci siedli na krześle, z tyłu karety i w środku, poczem zatrzasnęli się wrota więzienne.

Na ulicy oficer poszedł w swoją stronę, a policyanci, siedzący na krześle, kazał woźnicy skręcić na prawo. Na uwaga, ucyłomną przez woźnicę, że cytadela znajdu-

NIEZNAJOMA.

(Wspomnienie z podróży).

Na pół senny wysiadłem z pospiesznego pociągu. Przyjacielski towarzysz podróży, który czatował tylko na to, aby się mógł wygodnie umieścić w wagonie, szybko podał mi moja walizkę, a usłużny tragarz kolejowy, podczas ulownego deszczu, poprowadził mnie do hotelowego omnibusu, stojącego przy dworcu. W omnibusie siedział już jakiś gość ale byłem tak zniechęcony, że wcale na niego nie spojrzałem. Siedzieliśmy jakiś czas obok siebie, pociąg już zapewne dojeżdżał do następnej stacyi, ale omnibus uporczywie stał na miejscu. Nakoniec wyjrzałem dla przekonania się co to znaczy. Nie spostrzegłem wszakże ani woźnicy, ani konduktora

ra i trwało to dość długo zanim się pierwszy pojawił.

— Musimy zacząć od nadchodzący pociąg — odpowiedział burkliwie.

Siedzieliśmy tedy w omnibusie, rzęsy deszcz hegnął po blaszanym dachu, a przez potłuczone szyby świsiał wicher przeraźliwie. Ponieważ mój towarzysz, a była imn jakaś pani, był zadowolony ze swego losu i ja milczałem cierpliwie. Nadchodzący pociąg nie przywiózł żadnego podróżnego, ruszyliśmy tedy nareszcie do miasta.

— Do jakiego wiesziasz nas hotelu? — zapytał woźnicę.

— Do hotelu pod „Czarnym psem” — odpowiedział.

— Czy ty nie ma nie porządniejszego — rzekłem, patrząc ze zdumieniem na ponure odarte domisko, wyglądające na szepę. Ale nie było rady!

Kiedy omnibus zatrzymał się przed ho-

telem, pozwoliłem mojej milczącej towarzyszce, czarującym kształtów i niezwykłej piękności, wyjść pierwszej, jakoż pobieraliśmy wszystkie swoje rzeczy, wesoło wykoszycia Wszelkimi do przedsiensia. Konduktor dobył klucz i w wielce usilowaniach otworzył drzwi. Po otwarciu był on tutaj zastępcą właściciela. Zapaliliśmy światło zapytał:

— Państwo potrzebują pokoju?

— Dwoch, odrzekłem.

Poprowadził nas dalej i zatrzymawszy się przed drzwiami, dodał: Oto pokój z dwoma łózkami.

— Co panu w głowie! krzyknąłem. My będziemy mieszkali osobno.

— W takim razie nie ma wolnego pokoju, rzecze.

— Wcale?

— Ożreni są dwa pokoje, jeden obok drugiego, z wspólnym wejściem.

Nagle nieznajoma zwróciła ku mnie glo-

DE LAROCHE & CO. COGNAC.

Konak tej marki są najlepsze i najtańsze, wszędzie do nabycia.

Generalny
SKŁAD

Dr. Nieć i Ska.

Kraków, Rynek główny 1. 25.

je się w innej stronie, policjant odrzekł, że trzeba zająć do pobliskiego cyrkułu, gdzie czekają koni żandarmi, którzy towarzyszyć będą karcie w dalszej drodze.

Cyrkuł znajduje się niedaleko, woźnica więc pojechał w żądanym kierunku.

Ledwo jednak odjechał poza mury więzienne, gdy jeden z rzekomych policjantów, siedzący obok niego, zarzucił mu chustkę na szyję i ścisnął gardło i usta. Chustka była nasączona chloroformem. W chwili kilka woźnica utracił przytomność, a karetka popędziła ku krańcom miasta.

Przy zbiegu ulic Żytniej i Okopowej znajduje się obszerny ogród owocowy.

Sad otacza parkany. Bramą od ulicy Żytniej nr 34, aż do Okopowej Nr. 35. Tu wjechało w bramę, a prawdopodobnie ktoś już musiał tam czekać i otwierać, inaczej bowiem zwróciłoby to uwagę stróżów nocnych i policjantów, gdyż brama wyłamywano, lub też z wieczora już była otwarta.

Tu wjechało w gąszcz drzew, wyrzucano w krzaki upiśnionego chloroformem woźnicę i — skończyła się maskarada.

Rzeczmi policjanci zrzucili z siebie mundury policyjne, to jest płaszcz, czapki, szable i futerały od rewolwerów ze sznurkami, poczem wraz z więźniami wszyscy się rozprzyskli.

Zrana w sądzie spostrzeżono karetę, konie uwiązane do drzewa i ciężko chorego woźnicę. Dano znać do policyi i dopiero wtedy wykryto się, jak zreczenie cały plan uprowadzenia więźniów został wykonywany. Byliśmy, pisze reporter „K. Warsz.“, na miejscu. Pokazano nam znalezione umundurowania i resztki rzeczy więźniów, porzucone w ogrodzie.

Czapki, jak o tem świadczy pieczątki firmowe, pochodzą z Moskwy, herby Warszawą prawdziwe, numery policjantów mniej zreczenie sztabowane a seriami odpowiadają numerom policjantów z pobliskich cyrkułów; płaszcz oryginalny, jak również futerały rewolwerów. Szable są częściowo policyjne, a częściowo dragoniarskie, wszystkie ostre.

Nazwisk więźniów prasie warszawskiej nie wolno ogłaszać.

wę, jakby się zapytywała, co począć w takim wypadku.

Na to wskazałem jej ręką, że w pierwszym ja się umieszczę, a drugi pozostawiam do jej rozporządzenia. Nie wymieniłszy ze sobą ani jednego słowa. Służący zapalił w moim pokoju świecę, to samo uczynił w drugim. Moja sąsiadka po jego odejściu głośno zatrasnęła drzwi i zamknęła na klucz dwukrotnie. Dla jej uspokojenia rzekłem głośno do służącego:

— Proszę mi jutro zbudzić rano o godzinie 7, bo odejdzam spieszącym pociągnięciem do Stanisławowa. Nie dodałem, że jadę na swoje zaręczyny, chociaż miałem to już na języku. Przyrzekł mi i odezwał.

Kiedy się najazutrz obudziłem już słońce było wysoko. Rozległ się przeraźliwy świst od strony dworca. Widocznie ten niegodziwiec zapomniał mi obudzić. Cóż było robić, miałem jeszcze dość czasu na dalszą podróże i dla tego nie spieszyłem się z wstaniem.

Nagle silne pukanie do drzwi, otrzeźwiło mię całkowicie. Pukanie coraz bardziej się wzmacniało. Wreszcie ustąpiło, natomiast przy drzwiach słychać było dwa głozy.

— Kto tam? zawolałem.

Silne uderzenie pięści odpowiedziało na moje zapytanie. Po tem ten głos sam zawołał:

— Nie pytaj się pan! Jestem mąż i sprowadzę policyję!

San Francisco przed zmartwychwstaniem.

Jeszcze nie ostryły po potarzu ruin S. Francisco, kiedy już wystosowano do fabryk stali zamówienia na konstrukcje żelazne do odbudowy domów. Budownicy — owie „sky-scrapery“ (drapaczy nieba), czyli słynnych amerykańskich kamienie po kilkanaście piętér mających, twierdzą przy tej sposobności, że pogrom tego rodzaju budowli w S. Francisco był spowodowany niedoskonałością ich konstrukcji. Ich zdaniem mianowicie, gdyby sky-scrapery były budowane w S. Francisco tak, jak w N. Jorku, to znaczy, gdyby mury były spojone z rusztowaniami żelaznymi, to w takim razie budowle byłyby się osady nawet silniejsze jeszcze trzęsieniu ziemi.

Tak, czy owa, S. Francisco odbuduje się w niewielu miesiącach, a chcąc przy spieszyć też odbudowę, prezydent trustu stalowego, pomimo rozlicznych zastrzeżeń, postanowił dotychczas wszelkich wysiłków, ażeby przedzwyszkciem S. Francisco otrzymać dostawy stali.

Koleje żelazne nie zadowolają się transportem żywności, ale zniżyły znacznie ceny transportu na materiały budowlane, transportowane do S. Francisco i wogóle wszelkimi sposobami posłanowii poprzęczy odbudowanie miasta.

Jest w tem wiele dobrze zrozumiałego ich własnego interesu, bo S. Francisco, jako jedno z największych centrów handlowych na świecie, przedzwyszkciem kołojem dawało wielkie zarobki, ale też wie i potężnego odruchu dumy narodowej i samopomocy społecznej, które się tak wybitnie już zaznaczyły w obecnej katastrofie. Od krańca do krańca kraju formalne polki złota kierują się do S. Francisco, a komitet ratunkowy otrzymuje taką ilość pieniędzy i czeków, że brak czasu do ostatecznego obliczenia sum otrzymanych. Sata Nowy Jork dotychczas dał już 10 milionów franków. Chicago 6 milionów, inne miasta mniej lub więcej przybliżone sumy, a składki ciągle dalej napływają.

Tymczasem banki, zainstalowały się pod namiotami, zapowiedziały już na o-

neglają otwarcie kas, a na razie, zaniem S. Francisco zmartwychwstanie, zamiast Oakland, oddalone od niego tylko o szeroki koszt zatoki, stało się chwilową stolicą a amerykańskiego wybrzeża Oceanu Spokojnego.

Bankierzy i kupcy z S. Francisco zebrał się w Oaklandzie, celem przeprowadzenia dyskusji nad rekonstrukcją miasta i nad środkami zapobieżenia panice. Komitet bankierów przedsięwzięł inspeksje w piwnicach pozostałych po budowlach banków w S. Francisco i przekonał się, że pod potęgą ni sklepianiami i za moczniemi drzwiami żaluzniami, zapasy gotówki ocalały nie tylko przed trzęsieniem ziemi, ale przed rabusiami, którzy w zamieszaniu spodziewali się, że uda się im uczynić mi sto swoją pastwą niepodzielną.

Wzięto się jednak do nich po amerykańsku energicznie: ogłoszono stan oblężenia, a żołnierze mieli rozkaz rozstrzelania natychmiast bez względu na każde schwytanego na rabunku. A rabunek ten przybyłerał czasami niesłychanie dziwne formy. Trupem n. p. ucinano palce, aby zdjąć z nich cenne pierścienie. W kieszeni jednego z takich indywidualów znaleziono aż dziesięć palców kobiecych z brylantowymi pierścieniami. Naturalnie indywidualowi to stało natychmiast rozstrzelane.

Żołnierze występowali energicznie nie tylko przeciw rabusiom, ale także przeciw wszelkim usiłowaniam lichy i żywnościowej. I tak n. p. pewnego kaprala zawiadomiono, że pobliski piekarsz żąda za funt chleba po pół dolara. Kapral udał się natychmiast do piekarsza i wzięwszy na cel, oświadczył krótko: „Chleb kosztuje po 10 centów (amerykańskich) funt!“ — i pod łufą rewolweru cena natychmiast spadła do wyznaczony kwoty.

Nieulety musiało się zdarzać, że przy tej „skróconej procedurze“ wojskowej politycy ofiarą stały osoby niewinne. Pewnego n. p. urzędnika bankowego, który zrozpaczony błądził po ruinach swego domu, żołnierz zastrzelił, wzięwszy go za rabusia. Zdarzyło się także, iż znaczo liczb żołnierzy wycieńczonych zaprzestanną pracą wdiera się do składow trunks i

Ubrałem się co żywo, ażeby godnie przyjąć napastnika. O nieznojonej damie zupełnie zapomniałem. Wreszcie ona sama zawołała:

— Na miłość boską nie otwieraj pan. On nam nie uwierzył! Jestem szubonia!

Do diabła, pomyślałem, taki fatalny wypadek w dniu moich zaręczyn.

Nie zastanawiając się, zbliżyłem się do drzwi i otworzyłem, nieznojajca uciekła do swego pokoju.

Chłówek, którego teraz ujrzałem, wzbudził we mnie litość, z oczami krwią zasłanymi z pianą na ustach, stał przedemną i z zacienieniem pięściami, patrzył złowieszco, gotów rzucić się na mnie i zapewne udusić.

— Kochany panie, odezwałem się, pan jesteś w błędzie.

— O, ja wiem, jęknął i padł na sofę. Gdzie ona jest?

— Tam, gdzie poostała przez całą noc w swoim pokoju. Ja nie znam pańskiej żony i nie widziałem jej w życiu.

— Taką kowadecy mozesz pan odegrać wobec służby, ale nie względem mnie. Narzeczony ja pochwycił-m!

Rozgniewałem się na dobre. — Idź pan do swojej żony i zapytaj, czy mi kiedy widziała. Zawołał tu konduktora, który nas przyprowadził.

Po tych słowach zadzwoniłem.

— To tylko przypadkiem tu się znalazłem.

— O, ja wiem, rzekł pan mąż z ironią. Pan żądałeś, aby pana weźmie szubonia, ale nadaremnie pukano i gdy służący przekonał się, że się pan nie kwapije wstawianiem, nabral przekonania, że rozpórządzenie pana było fałszywe, pozorne.

Mówiąc to, powstał i zaczął przechadzać się po pokoju; domyślałem się, że z zardzonym człowiekiem nie poradzę sobie. Wreszcie przyszła mi szczęśliwa myśl i rzekłem:

— Zapraszam pana dziś wieczór do Stanisławowa. Dziś jeszcze nastąpią moje zaręczyny.

— Dlatego to ona, ta niezdnicza, ścigała pana. Nie tylko tym sposobem zniszczyła całe życie moje. Twierdziła, że wjeżdża do matki, stanczyni.

Przy tych słowach zaczął walić we drzwi drugiego pokoju pięściami, aż trzeszczały; z wnętrza słychać było głozy płacz i szlochanie bolesne, rozdzierające serce.

Nie widziałem, jak sobie radzić. Mimo-wnie wywołalem spoj między dwójmim nieznanym mi ludzi. Chciałem dusznie utagodzić tego głupca, ale o tem mowy być nie mogło. Kiedy upórządkowałem mój kufer, on podszedł do bożnych drzwi, wołając:

upiwszy się, zastrzeżila potem wielu niewymyślonych; swoją drogą na ich uniewinnienie trzeba zwrócić uwagę, że żołnierzy trapiło z powodu braku wody strażnicze pragnienie, tak że wobec trunków znaleźli się pod wpływem nieprzemądanego popędu, a strażnicy przytomność, nie wiedzieli już potem co robią.

Przy akcji ratunkowej zdarzyło się też cudowne ocalenie. Mianowicie przy rozgryzaniu trumny urzędu pocztowego zgaleziono 11 urzędników. Pozostali oni pod blokami granitu, bez jedzenia i picia przez trzy dni — istnieją jednak nadzieja, że uda się ich uratować.

Trzęsły w zabawnych natomiast otoczeniściami uratowali się członkowie trupy operowej Konrada, do której należą tak że Sembrich-Kochańska. Baryton Compagnari paradował po ulicach ubrany w bardzo kolorową... koldrę, inny śniówek w kostymie Araba, który w popłochu wpadł mu w ręce, śpiewająca kontraltowa w garniturze męskim, a Sembrich-Kochańska w samej tylko koszuli, ale za to ze szkatułką zawierającą klejnoty, w ręku. Mimo to w samych kostymach słynna śpiewaczka utraciła około 40.000 franków. Ogółnie straty Konrada mogą wynosić 600 tysięcy franków.

„Ale i on zapewne z pod gruzów powstał!”

Co słyhać

w mieście?

Kraków
26 kwietnia.

KALENDARZYK.

Dziś we czwartek N. M. P. Dobrej Rady. — Jutro w piątek Teofila, Anastazego. — Pojutrze w sobotę Pawła.

Czwartek.

Teatr miejski: „Inteligent”, obr. scen. B. Gorczyńskiego i „Nie wesołe życie”, sztuka w 3 akt. A. Kallanowej (nowość).

Z Tow. nauczycieli szkół lud. i wyż. w Krakowie. W sobotę dnia 28 kwietnia br. odbędzie się w lokalu Tow. Rynek 17, II p. o godz. 6 wieczorem zgromadzenie nauczycielstwa krakowskiego. Na porządku dziennym między innymi: sprawa założenia „Ogniska” kraj. Związku naucz., dolegliwości i potrzeby nauczycielstwa i sprawa wyboru delegatów naucz. do c. k. Rady okr. okręg. Sekretarz *Kazimierz Gołąb*, prezes *Stanisław Nowak*.

„List otwarty byłego Grona nauczycieli szkół zakładał w. Bodziny do Przew. ka. Leona Zbyzwekiewicza, założyciela wymieniozonego zakładu” ukazał się dzisiaj w druku. W liście owym grono nauczycielskie zamieszcało napróżd odpis bardzo spokojnego w tonie i zupełnie się stanowiczą pedagogii w zaszczeszonego „piisma sbiorowego” (które ka. Z. nazwał „wysoce nieprzyzwoitem i kłamliwym”), następnie sżbia i pignięnie wszystkie po kolei obelżywe i niezasadzone zarzuty księdza Zbyzwekiewicza.

„List otwarty” będzie załączony do dzienników krakowskich.

Listem tym grono nauczycielskiego sprawa seminarjum prywatnego ka. Zbyzwekiewicza zostaje ostentacyjnie wyjaśniona, osądzona i załatwiona.

Kole Mieszczkańskie urzędza „Święcone” w siedzibie 28 b. m. o godzinie 11 przed południem w sali cechu rzeźników i masarzy na Kotłowie, w którym oprócz członków Kola wezmą udział liczni zaproszeni goście, mianowicie poslowie krakowscy, prezydym miasta, przedstawiciele krakowskich dzienników i t. d.

Nowi sędziwio przysięgli. We środę przedpołudniem odbyło się w sądzie krajowym karnym losowanie nowej ławy przysięgłych na kadencję czerwcową, w obecności wicyprezyd. sądu dra Pogorzelskiego i radców sąd. Raczyskiego i Trausfelloera. Prokurator zastępował prok. Solak, isbą adwokacką sęd. dr. Judkiewicz. Protokół prowadził kancelista sąd. p. Jedlicki.

Sędziami przysięgłymi wylosowani zostali pp.: Adamki Stan., właśc. realn., Bielik Józef, masarz, Bielski Wład., urz. Banku kraj., Butrynowicz Eug., właśc. cukierni, Podgórze, Butterteig Leon, rzeźnik, Podgórze, dr. Dai-

ches Adolf, prokurysta Tow. kredyt., Dembiński Jan, rachmistrza browaru J. Götz, Dolanski Henryk, właśc. dóbr, Radków, pow. Brzesko, Dominis Sal., kupiec, Wieliczka, dr. Gawel Jan adw., Podgórze, Hlaskiewicz Sabia, inżynier, Komorowski Włodzisław, właśc. sakł. dorózek, Krynkiowski Jol., urz. Kasz Oszcz., dr. Krzyształowski Frano. lekarz, Litwiński Jan, właśc. drukarni Wieliczka, dr. Leoty Samuel, lekarz, dr. Eukaszewicz Karol lekarz dentysta, Markus Karol, blacharz, Maysal Marcin, urz.ąd Banku galic., Michalik Józef, masarz, Podgórze, Miskiewicz Wiktor, urz. Banku gal., Pogorzelski Jol., właśc. realn., Prochowski Mich., rzeźnik, Paszer Kaś., właśc. drogarzy, Rappaport Teodor, kupiec, Rothwala Markus, właśc. realn., Prądki ceterw., Riasca Tadeusz, urz. Tow. wazj. ubczp., dr. Siedlecki Michał, prof. Un. Jag., Skarbiński Eug., urz. Tow. wazj. ubcz., Szytkowski Fr., rzeźnik, Srebrny Sina, fabrykant octa, Zwierzyński, Wald Barnab, handlarz wina Podgórze, Woźniakowski Ant., właśc. realn., Grzegorzki, Wróbel Tomasz, właśc. realn., Zajączkowski Kaś., kupiec

Zastępami pp.: Dudyk Józef, rzeźnik, Drozdowski Staa, mnarz, Kreiser Marjeya, kupiec, dr. Zierko Jan, lekarz, Müller Bernard, szklarz, Przybyliński Jan, urz. pow. Kasz Oszcz., Salawa Józef, rzeźnik, Scheuer Mojżesz, kupiec, Stanowski Wład., rzeźnik, dr. Świętek Wincenty, lekarz, Podgórze.

Rada m. Podgórze odbędzie dziś we czwartek o godzinie pół do 8-tej posiedzenie, celem załatwienia spraw administracyjnych. Komisja sanitarna m. Podgórze od kilku dni bada skrupulatnie porządek w kamienicach i wydaje stosowne zarządzenia właścicielom realności.

Generalne zastępstwo browaru Tenczyńskiego na Kraków, Podgórze, Wieliczkę i powiaty: krakowski, wielicki, wawoicki i mylenicki objęli z dniem 15 marca p. Antoni Tyliko, długoletni dyrektor browaru w Skawinie i w Tenczyku, i snny kupiec p. Antoni Zelt. Biura reprezentacji znajdują się w gmachu hotelu Saskiego.

Chciał pomieścić i wikt. P. Henryk Brodaczek, majster stolarki, spowodował przetrasowanie swego 19 letniego adopto-

— Czy mnie narzecizie wpuścić?
Biedna kobieta odpowiedziała:
— Nie chcę cię więcej widzieć. Moja matka zabierze mnie śiad o godzinie 9tej. Zjedź jej z oczek... Teraz się wszystko skończyło... Taki skandal!

— Oczekujesz tu swojej matki? — wrzasnął, a następnie zbliżywszy się do mnie, zapytał: — Pan nie miałeś żadnej sbadki z moją żoną? Powiedz otwarcie! Rozpacz doprowadza mnie do szaleństwa...

Teraz przebrata się miara mojej cierpliwości. Nazwałem go glupcem, groziłem mu policją, pojedynkiem na śmierć lub życie. Wydawał mi się być zgnębiony, ale nie skądkiem mojej piornoczącej przynowmy. Wyznał mi, że jego leśnicowa jest bogatą dziedziczką, on zaś urzędnikiem przegrednym na kole w St., tylko stara miłość skoczyla ich małżeństwo. Teraz jest nieszczęśliwy. Każde spojnienie jego żony na kogos obcego staje się dlań pchnięciem rzetylem w serce. Z takim staraniem i wysiłkiem ją zdobył, teraz pewno ją utraci...

— Stanowny panie, rzekłem, żatuję pana. Mam zamiar ożenić się, pański wyrok będzie dla mnie na przyszłość nauką.

Przy tych słowach włożyłem palto, a zegar wybił godzinę dziewiątą. Zgnębiony małżonek przeraził się.

— Pan odchodzisz? Ojędzdasz? O, to bardzo dobrze, tylko się spiesz. Moja leśnicowa nikogo tu nie zastanie.

Potem znowu zbliżył się do drzwi: — Klaro, Klarcu! Klarcu droga, kochana. Żaluję mocno swego zapomnienia i si gwałtu. Nie mów o tem nie matce. Ojędz się, jeżeli sobie tego życzysz, ale bądź dobra, przebac. Podaj mi rękę do zgody.

Drzwi z trzaskiem otworzyły się i małżonkowie znaleźli się w wzajemnych objęciach. Wzięłem kapelusż ztycząc obojgu szczęśliwego doia. Nie słysze! Czulem, że teraz jestem zupełnie zbyteczny, ale nie mogłem być tak niegrzeczny i wyjść bez pozegnania. Czekalem aż przestaną się z sobą piścić i rzekłem w końcu:

— Łaskawa paui pozwoli, abym się przedstawił kim jestem.

— Nie, nie, nie czyn pan tego. Nie chcę wcale dowiedzieć się, kto mi zgotował taką przyjemność i o mojem nazwisku nigdy się pan nie dowie. Mój matz nigdy się na to nie zgodzi.

Ukłonitem się szczęśliwiej parze małżonków, którym zawiądziałem tak nieprzyjemny wypadek.

Kiedy wieczorem we Lwowie opowiedziałem to zdarzenie, usłmiano się z biednej kobiety serdecznie, chociaż podług mnie zasługiwała ona na współczucie.

HUMOR WARSZAWSKI.

— 0 —

Warszawa zawsze się śmieje. W ostatnich czasach wprawdzie śmiech jej nie jest tak szeroki i swawolny, warszawski, ale za to głębszy, bardziej cierpki, dokuczliwy, swy. Otworze cigi dostają się przedewszystkiem cynowymu ceterakim, nadużywając swęj „władzy”, jak nigdy dotąd. Mosnaby powie dzisiaj: w tym celu powstały w Warszawie piisma humorystyczne, jak grzyby po deszczu. I można dodać: każdy redaktor warszawski ma pigniętsie koncepcji na jedno piismo... Zawieszaj jedno, wyhodzi drugie itd.

W ten sposób powstały i są: „Plotka”, „Szczutek”, „Motyl”, „Dzięcioł”, „Zdido”, „Czarny kot” i inne. We wszystkich tych piismach tętai śmiech, rzadko beśmislwy, częściej bolesny, coraz częściej krwawy, „czerwony śmiech”. Zrodził się nietylko przy biurku — często pochodzi z ulicy, s pokojn studenckiego, s salonu. Krwawy, czerwony śmiech.

Chcąc dać obchwy w części pojęcie o tem, „jak się Warszawa śmieje” — przystaramy s kilku piim humorystycznych drobniejszej i dłuższej objawy „wescelo” nastroju. „Szczutek”, reissagowany przez p. A. Starkamą, podaje w pierwszym swym numerze następujące wspomnienie niedawnej przeszłości:

Szkola tańców Z. GRUSZCZYŃSKIEGO, Kraków, Rajska 10

wanego syna Jana, który zamian wziął się do pracy i pomagał rodzicom, żądał, aby mu w domu dawano jeść darmo, przyczem wyprowadził ciężką awanturę. Gdy na stożo wną rwa się rogniewany synek począł tego szczyby w oknach musiano sąsiadów interwenjować.

Kradzież oliw. Przed kilku dniami aresztowała policja podgratka wyrobnika Stanisława Kondelkę, który będąc zatrudniony w drukarni Tendorkucha przy ul. Zielonej skradł wiele drukarskich płyt oliwianych i kilisz wartości przeszło 40 kor. Przy przewoźnej odwiezy w domu Kondelki znalazłono liczne odlewy stereotypowe. Część z nich wyrobnik sprzedał już poprzednio.

Jednostelnik złodziej kieszonkowy. Na Rynek krakowski aresztowała policja jednostelnika Karola Borka, który usiłował podcaż targu skradła z kieszeni Rosalii Zuckerkandel, bórki właściciela mieczarni, pugilares z kwotą 8 koron. Borek już niejednokrotnie próbował w ten sposób szczęścia. Odstawiono go do aresztów policyjnych.

Mojeż i Mechel. U Meoia Lannera, krawca, zamieszkałego na Kaszimierz przy ul. Krakowskiej 1. 8 pracował jego młodszymi bratami. Między braćmi przychodziło często do sprzeczek i nieporozumień wskutek niezadowolenia Mojeżasa z płacy jaką mu brat wyznaczył. Do takiej sprzeczki przyszedł też w ubiegły wtorek, w której Mojeżas rzucił się na Mechla, powalił go na ziemię i silnie poturbował. Dopiero wezwany policjant położył kres braterskiej bóje i odprowadził Mojeżasa, zwołał do drożce gęstokulowego do aresztów policyjnych w Pułkowca.

Podręczek w śnie. Lokatorzy domu przy ul. św. Katarzyny 1. 8 na Kaszimierzu znaleźli we śnie pod podłogiem poroniony w sieni kosz z dwutygodniowym niemowlęciem płci żeńskiej. Dziecko było żywe, zupełnie zdrowe i zachowywało się spokojnie. Zawsze wznawo pogotowie ratunkowe odwiezło podręczek do szpitala św. Łazarza.

Kozuska. Kus i Kocik przed sądem. Przed jawą przysięgłych zasiadło we śnie trzech młodzieńców o pięknych noszyskach, znanych ze swych złodziejskich sprawek. Franciszek Kozuska i Stanisław Kos liczący lat 20 oraz Kocik, ctery lata młodszymi, tworzyli nierozdzielną trójcę i wszelkie ope-

raczyć złodziejskie wspólnie wykonywali. I tak 9 marca przeszli w biały dzień na przechodzącą placem Wolności służącą Brygadę Kosińską i z kieszeni chcieli ją wyrwać pugilares a gdy służąca bronila swego majątku szliłi ją po twarzy i uciekli.

16 marca wzięli się snowu do sklepiu Klansnerowej na Kasimierzu i skradli z sumy 500 koron, zaś w dwa dni później wiazmawy się do sklepu Heleny Fried, zabrali i kasy podręcznej około 500 koron i razem wspólnie się podzieliłi. Z kwoty tej odebrano tylko Kosowi 170 kilka koron, reszta pieniędzy przepadała.

Wobec senną świadków i przyznania się częściowo oskarżonych, trybunał na podstawie wyroków ławy przysięgłych skazał Kozuskę na 3 lata, Kosa na 4 lata, zaś Kocik na 1 rok ciężkiego więzienia. Kozuska wyrok nie przyjął, zaś Kocik zapowiedział, że będzie apelował choćby do cesarza.

Przewodniczył rozprawie r. a Kulikowski, oskarżał prokurator Chwalibogowski, bronili adwokaci: dr Czesnak, dr Dadles i dr Deiches.

Znaczna defraudacja.

Kasyer kopalni węgla hr. Potockiego w Sierazy Karol Becher od soboty 21 bm. nie spodzianie znikł z widowni. Nieobecność kasyera wywołała podejrzenia, których rezultatem było skontrolowanie kasy, dokonane we wtorek przez dyrektora kopalni p. Szymczek i rachmistrza p. Jana Woźniaka. W trezorze kasy okazał się brak 22 tysięcy kor., w kasie podręcznej około 3000 kor., razem 25.000 kor., które najwidoczniej zbiegły kasyer defraudował. Skontrolowanie kasy w dalszym ciągu i nie jest wykluczone, że okazją się jeszcze większe braki.

Karol Becher, samotny i ojciec ośmiorga dzieci, zamieszkał w okolicy wsielę opiań i planował urządził skarbunka w wielu towarzystwach: w „Sokoł”, w „Kółku Realizacyjnym”, w „Kasynowym” i t. Znaczący należał, że we wszystkich tych wspomnianych instytucjach Becher wzorowo spełniał swe funkcje i nigdy nie funduszy pieniężnych nie naruszył; defraudacja dotyczy tylko kasy kopalnianej.

Becher pobierał roczną pensję w kwocie 9200 kor. i miał bezpłatne mieszkanie, opał i światło. Pozostawił bernie żonę i dzieci bez

żadnego zapotrzenia; dokąd zbiegł, nie wiadomo.

Dochodzenia policyjne sąwone są w toku.

Masowe delozowanie w mieście.

Na skutek polecenia magistrat straż porysowała rozpoczęła z dnim wczorajszym systematyczne delozowanie kilkunastu mieszkańców masowego opróżnienia mieszkań. Niektórzy, że delozowanie spotkało się z gwałtownym protestem liczących rodzin zamieszkałych w mieście. Rogrywają się przytem tragiczne sceny, połączone z niestępnymi krzykami i lamentem....

Tłumy przesobidone gromadzą się na placach, przypatrując się z widocznym zakiekawieniem masowemu opróżnianiu mieszkań. Ale dziwna rzecz, że dobre szkie Krakowian zgłoła nie manifestuje się przy tej sposobności, przeciwnie rozpatpełwli lamenty delozowanych wzbudzają prawie ogólnie sadowolenie!

Sprawozdawca „Nowin” słyszał na własne uszy, jak jedna z bogatych kamieniczek, stojąc w oknie swego mieszkania, wychodzącego na plac, z szimym basitnym usmiechem odezwała się, widząc funkcjonarysów mijających przy okrajnej robocie:

— Moje się przeciw narzecizie ta krzykliwość halota wypisze z miasta! Trzeba było ją delozować powyrzucić! To od piątej szansa spad nam nie dają te przekleństwo... gawrony!

Tak. To okrutne delozowanie spotkało rozgłoszony ród gawronów i szron, które przybłąkawszy się Bóg wie skąd i nie uszakwasy prawa przyświełności do gminy, założyły sobie prawem kaduka mndstwo gniazd na drzewach plantacyjnych i, nie pomna na przepisy policyjne, równo ze światem przelichim krakowianem spędzają sen z powiek mieszkańców naszego miasta. Jak co roku na wiosnę, tak i w tych dniach magistrat polecił strażę potarnej, aby poruczone i pomszczona z gniazda nieproszonej gości, którzy okupają się także szkodnikami niestraszymi placowo śpijącymi. Straż potarna przy pomocy orabin i dźwigów drągów, wykazuje się w dziele czola z trudnego i dość niebezpiecznego zadania, a planty całe rozbiera-

Z niedołądę przeszołści mam wspomnienie [sowe].

Któż cenzurze dał Skargi: „Kazania zej-mowe”.
Cenzor z wielką rozwarą czytał złote słowa, i że nie miał no skradła, bolała go głowa.

Diego biedzil się... Wreszcie znalazł rzecz [straszliwą].
„Polaka stoi nierządnie!” — Polaka? coto [sa dzwio?].
— „Niety Polscy” — wykrzyknął pan cenzor [kłański].
I wpisal zamian Polski wst [Kraj] prwi [siłkiński].

Z okazji świąt wielkanocnych wszystkim rodakom szynyl „Szczutek” — „wesołego wigentia!” W tym samym numerze daje taką zagadkę: „Jezeli za zabicie dwóch pokojówkow koczaje się z pomocnika komisarza mianowanego komisarem, pytanie: ile trzeba zabie pokojówkę, żeby z komisarza został — dajmy na to — policmajntem?” „Albo znów „czek Wisła” spotyka się dwóch łobuzów. „Wiedek” powiada jeden — daj mi ten stary gusik!” — „A co mi dasz za to?” — „Pięć nowosielich koncesy na pisma codzienne”. — „Odkusaj: niema głupich!” —

odpowiada drugi, obrażony podobną propozycją.

Albo dwóch panów:
— Chciałbym wiedzieć, z jakiej bronii strzelają anarchiści, skoro wszystkie rewolwery policyja podobno skonfiskowała?
— No, właśnie strzelają z tych skonfiskowanych!”

Albo nietyklo słowem docina „Szczutek” rabusiom carakim. Ilustracja jego, acz prawdziwie bez większej wartości artystycznej, niemniej dekuzełwie mówią o naduszajacych i wysyaka carakich siepachy. Oto np. „kozak w niebezpieczeństwie”. Na pierwszym obranku przedstawiony jest kozak na szkapie, amykający co się, przed „kółtem niebezpieczeństwem” — przed Japończykami. Następnie „szronowe niebezpieczeństwo”, kozak wali z szablą w rewolwonej, demonstracyjnie tłum. Pozostawia zaś w zupełnym spokoju „czarne niebezpieczeństwo” — obhligano, pładnijących miasto. Albo inny obrazek: „policmajnt warzawski na stojce i po stojce”. Na stojce jest gruby, jak dzieśnięć tuencych wołb, po stojce jednak, po wyjściu z pod placusza szrobowanych rzeczy podobny jest reszej do kółsiotrupsa skapcy.

Niemniej złośliwym jest „Ządło”, które na okładce stawia pytanie cenzorskie: „Ządło?”

a pozwolenie jest?!” Na pytanie co to jest gmina, odpowiada „Ządło” bardzo wymownie: „Jest to dołna krowa, która nieczelnik powiatu trzyma za rogł, wójt za ogon, a piarsz doł”... Albo rozmówca w kawiarni na Nalewkiach: — „Moja żona kupiła wozozaj kurg, to ona ocodził akuratnie sznosi dwa duże jajka”... — Oj, oj, to szadna kura jest — ktoś odpowiada. Żeby paszka żona kupiła taką kurg, coby ona paszka stan w jenny, toby była kura!”

W „Motylu” znów, pod okładkowym rysunkiem nieszczęszonego następujący „wita”. Robociarz jakiś pyta kobiecina: — „A syn sąsiadki gdzie?” — „W Cytadeli. Odsiaduje Konstytucyjny” — odpowiada matusia z dobroduszną przostotą. W drobnych ogłoszeniach umieszczono w „Motylu” między innymi następujące: „Do odstąpienia tancio, rewolwer familijny Browninga. Przebiła sz wyłot oca, matkie i kilkoru dzieci”. „Koncesyę na pismo tygodniowe z dopłatą hr. 2000 oddam zaraz”. „Powiadczy z wojny bez nóg, poszukuje posady redaktora” itd. itd... „Motyl” na równie kilka eitych rysunków, które świetnie ilustrują „dobę dziejową” ze strony śmieśnej.

Uzokoladę mleczną orzechową na sposób szwajcarski,
Uzokoladę zdrową wanilową, własnego wyrobu, poleca

Adam Piasecki
Kraków, Długa 1. 10.
Floryańska 1. 2 (Hotel Drezdeński).

wąj rozpasiem krakaniem stada ga ronięgo, unoszącego się nad gólsdamia.

Co roku odbywa się takie delozowanie — i co roku paktwo powraca na te same dr — w 6 ródmiędzio, na których cunje się zna cnie bezpieczniejszem niż w lasach, gdzie lada *Sontagsjäger* widząc gniazda skodunków, zaenoby grubym trnem dnpnął im myś lówknie podzwoniwie. W Krakowie ptaki się tego nie boją. Ta i owdzie widzieliż można na plantach, że zaledwo cddął się strażnicy, gawrony w lot boria się do obduwowy zniszczonego gniazda, znosząc na to samo drze wo, skąd ich spędono, gażaski chrustu i sło me na nowe gniazdo....

Tak silny jest instynkt zachowawczy u tych ptaków. Co roku magistrat wypowiada im okrutną wojnę, a one co roku sęnią się zakładając gniazda... i nie ubywa ich. Jednożka może gnać, rodzaj tryumfuje.

Aresztowanie mordercy.

Z Morawskiej Ostawy telegrafują: W Wielki Piątek zamordowano tu panie Riess, edkie wdowy po kupcu, we wleśnym sklepie. Morderca rozbił kasę i umknął, zabrawszy całą gotówkę. Śmieszko tu osad wywołał ten większy niepokój, że było to czwarte morderstwo w ciągu kilku dni, w ciągu są tygodnia szderzyło się w mieście są 7 wypadków morderstw. — Cała ludność była w największym niepokojku.

Obecnie telegrafują z Tarnopola, że are stowano tam raskiego robotnika Miłosińską pod zarzutem spełnienia tego morderstwa. Znalaziono przy nim nawet zegarek Riessowej i znaczną część pięcioty.

Nowy Sącz, 24 kwietnia 1906. (Zgroma dzenie socjalistów. — *Gwałt starosty*.) W niedzielę odbyło się tu pod gołem niebem na placu Kuźniarówka, zgromadzenie socy alistyczne.

Zgromadzenie zagał Malisz, a przewodni czyli kolejarz Mendarski, referat o reformie wyborczej wygłosił dr Gumpłowicz z Krako wa.

Starosądecki notaryusz Obmiński w wiadomej sferze z starostą tutajszym Jarozem, był 28 b. m. na audyencji u p. Hasnera, prezidenta sądu krajowego wyższego i dra Wędkiewicza nadprokuratora państwa w Kra kowie, a dziś udał się w asystency do A-

dama Kasparka do Wiednia na audyencyę do prezzydenta ministrów bar. Gautscha i do mi nistra sprawiedliwości Kleina. Ma także tam spowodować wniesienie przez znajomych po sów interpelacyi w Radzie państwa w wle ście galicyjskiej sferze. Nażto wzywacy wle ściacy członkowie Rady powiatowej w li czbie 14 wielkimi telegraficznie zateleżenie do namiestnicstwa.

Najbliższe postoje „Wystawy rucho mej“ połączone z wieciami przemysłowymi, odbędą się staraniem Ligi pomocy przem yślowej w Chyrowie w dniu 28 bm. a w Przemysłu w dniach 29 i 30 bm. i 1 maja b. r.

Wiec w Przemysłu odbędzie się dnia 29 bm. o godz. 3 popołudniu.

Telegramy „Nowin“.

Z Królestwa Polskiego.

Wybory w Warszawie.

Warszawa. (Pet. aj. tel.) Wybory się roz pocznie. Miasto jest ożywione, ale spokoj ne. Uspokobienie jest poważne. Agitacya wyborcza gorączkowa. Rodzaje się setki proklamacyi. Krają liczne wozy z afiszami Socyalisci zamiechali walki przeciw u działowi wa wyborach. Stronnictwa naro dowe urządziły uroczystość kościelną. „Kur yer warszawski“ ogłasza w nadzwyczajnych wydaniach każdorazowy stosunek wy borczy. Zwycięstwo kadetów narodowej demokracji jest prawdopodobne.

Z caratu.

Ustawy zasadnicze w Rosyi.

Berlin. Z Petersburga donoszą: Wkrót ce ogłoszona będzie zasadnicza ustawa państwowa, nad którą naradza się obc nie Rada państwa. Zawierać ona będzie następujące główne zasady:

- 1) Rosyjskie państwo jest jednolite i niepodzielne;
- 2) W. ks. Finlandzkie przedstawia nie rozdzielną część rosyjskiego państwa; we wneżne sprawy księżstwa będą uregulo wane przez osobne rozporządzenia;
- 3) rosyjski język jest powszechny, musi być stosowany we wszystkich władzach i administracyach, jak również w armii i flocie.

Stosowanie języków miejscowych będzie przez osobne ustawy przepisane. Car jest samodzielną. Mianuje on prezzydenta gabi netu ministrów, głównych naczelników ministerstw i t. d.

Co do praw i obowiązków poddanych rosyjskich powiada ustawa: Każdy rosyjski poddany ma prawo przenosić się z miejsca na miejsce, przestępstwa mogą być ścigane tylko na drodze ustawowej, toż samo aresztowania. Rosyjskim podda nym wolno odbywać zgromadzenia, które jednak winny mieć zamiary pokojowe; uczestnikom nie wolno mieć przy sobie broń. Nie wolno zwolywać zgromadzeń o celach antyrządowych. Rosyjscy podda ni mają zupełną wolność religijną; przej ścię z jednego wyznania na inne uregulo wane będzie osobną ustawą. Zagranicznymi poddani korzystają z ustaw państwa z o granicznymi, które będą oznaczone. Ża dna nowa ustawa nie będzie ważną bez zezwolenia Rady państwa i Dumy oraz sankcyi cesarskiej.

Zamordowanie Gajona.

Berlin. Z Petersburga donoszą, że w miejscowości Kabinno pod Petersburgiem znaleziono w jakimś rowie trupa Gajona, zgromadzenie zespęcone. Zważywszy, że znaleziono przy trupie 100 rb., trzeba przypuścić, że morderstwo nie miało ra bunku na celu.

Bomba w Białymstoku.

Białystok. Wczoraj wieczorem rucono do pewnego sklepu w centrum miasta bombę. Sprawca zbiegł.

Bomba w Tyflisie.

Tyflis. (Tel. aj. pet.) Na książąt Amila torgo i Maczabeskiego rucono dziś na ulicy bombę. Obaj zostali zranieni. Sprawy uszli. Sądzą, że był to akt zemsty.

— 0 —

Na gruzach San Francisco.

Ofiary w San Francisco.

San Francisco. Według urzędowych re lacyj wydobło dotychczas około 1000 tru pów. Sądzą, że liczba ich będzie jeszcze większą.

— 0 —

Z TEATRU.

Repertur. W czwartek ujrzemy dwie no wości; pierwszą będzie „Inteligent“, scena z życia napisana przez młody, lecz tak wy bitnie zaznaczyający się talent dramato-pisarzki p. Bolesława Gorczyńskiego. W sztuce tej, która cieszyła się wielkim sukcesem w War szawie biorą udział tylko młodziysi pp.: Stanisławski, Leszczyński i Popławski.

Druga, nowością będzie „Nie wezdeś zycie“, sztuka w 3 aktach A. Kulisowej. Au torka znana ze swych prac nowelisticznych po raz pierwszy wstępuje na scenę, dając bardzo realistycznie i prawdziwie dramat życie podpadłego domu i rozłożonych stosunków rodzinnych. W interesującej tej sztuce rolę spoczywają w rękach pp.: Ordon, Modele wskiej, Jutkiewicz, Janiczówny, Bożoży i O strowskiej.

„Książę Niezłomny“. Zapowiedziane re pertuarne już od dawna i przez kółka literackie Krakowa z upragnieniem oczekiwany

„Książę Niezłomny“ Calderona de la Barca w przepięsny przekładzie J. Słowackiego wchodzi na scenę naszą w sobotę dnia 28 b. m. Przypominamy, że ten klejnot poezyi ukazuje się w najodleglejszej sferze, na jaką zdobyć się może nasz teatr: dekoracye wy konane w malarni p. Spitziera według szcze gółowych szkiców p. Karola Frycza, który niemiętelny zajął się stroną efektów świetlnych i przyastosowaniem kostymów do kolorysty dekoracyj tak, aby cała wystawa stanowiła harmonijną, całość artystyczną. Instrukcy a muzyczna wakarzana w tekście dzieła, jest u turem znanego muzyka p. Henryka Opień skiego. Przewodny wiersz oryginalny wymaga w uzupełnieniu szczerzejszego pietyzmu i niżej pracy, to że dyrekcyja powiększyła znaczenie ilość p. 5b, aby artyści mogli go dnia podnieść zaszczytnemu zadaniu. Niemal wszystkie sily personala biorą udział w „Książę Niezłomnym“. Rolę tytułową odwo rzy p. Tarasiewicz, Fenikszka będzie p. So lka, jej ojcem, królem Tangera, p. Jednowski, Mulejem będzie p. Solski, Tarandantem p. Sosnowski, królem Alfonsom p. Stanisławski, pp. Węgrzyn i Wiślański odegrają rolę

książąt: Don Henryka i Don Juana. Reza tró 6b spoczywa w rękach pp.: Łazarczewiczowy, Czechowskiej, Koźniarskiej, Janiczówny i pp.: Popławskiego, Zawierskiego, Strycharzkiego; epizod komiczny trefniała Brytjana odegra p. Zelwerowicz. Mimo cenn podwyższonych z powodu znaczących kosztów, kasa zamówiła [już wczoraj] rozporządzała tylko niezliczonymi ilościami, a inne miejsca także już w znacznej części wyprzedane, co najlepłej świadczy o artystycznej kulturze Krakowa.

Przyszły reżyser teatru krakowskiego. Jak się dowiadujemy ze sfer teatralnych, p. Aleksander Zelwerowicz, unbieniec krakowskiej publiczności, pozostaje w przyszłym sezonie w składzie trupy krakowskiego teatru. Dyrekcyja zaproponowała mu objęcie reżysery w miejsce p. Walewskiego, który, jak wiadomo, Kraków opuszcza.

— 0 —

Repertur teatru miejskiego.

Sobota: „Książę Niezłomny“, dram. w 9-u obr. przekład wierzem Julina Słowackiego. Niedziela: „Książę Niezłomny“, i t. d.

— 0 —

Karol Orlecki
MALARZ
Kraków, ul. Garbarska 12.

Podjeunje się malowania sal, pokoi i kościo łów farbami olejnymi, kazeinowemi i klejo wemi, również malowania i lakierowania drzwi okien, portali, fasad i wszelkich robót w zakres malarstwa wchodzących.

Za wykonanie wszelkich robót ręczną sumiennością i rzetelno ścią podjął się najprzejrzystszych cenach. Polucenaję się WW. K. Li t-tom, PT. Architekton Budowl anym i PT. Publiczności

Zmiana temperatury.
Salcburg. Dzisiejszej nocy nagle się oziębiło i zaczął padać silny śnieg, który dołąd pada.

Spirytus na Węgrzech
Budapeszt. Zawiązała się tu centralna stacja dla spożytkowania spirytusu. Krajowy Związek gorzelników rolniczych zawarł umowę z gorzelniami przemysłowymi. Stacja centralna obejmuje spożytkowanie całego węgierskiego kontyngentu spirytusowego.

Strejk w Francyi.
Maraylia. 1200 robotników drukarskich uchwalilo rozpocząć dzisiaj strejk.

Rada państwa

(Telefonom).

Z komisji dla reformy wyborczej.
Komisia dla reformy wyborczej, złożona z 48 członków, odbyła wczoraj i dzisiaj posiedzenia.

Przemawiali: wczesnieimien Stejn przeciw przedłożeniu rządowemu, Tollinger, Hrubý i inni.

Posel dr Byk żalił się przedewszystkiem na pokrzywdzenie Galicyi. Potępiał też wogóle system proporcjonalny, który uważa za „dar Danaów“, nieodpowiadający celowi. Potępiał też niezastosoowanie systemu proporcjonalnych wyborów do miast galicyjskich, zwłaszcza że względu na ludność żydowską która tworzy 11% ludności kraju, więc jest mniejszością prawdziwie potrzebującą ochrony. Mowca zaznacza, że równouprawnienie żydów wogóle jest dołąd tylko na papierze. Dla urzeczywistnienia tego uprawnienia, jak również w celu przestrzegania interesów konfesyjonalnego ustawodawstwa, konieczna jest odpowiednia liczba posłów żydowskich. W roku 1891 było ich jeszcze 13, teraz jest zaledwie 7. — Staramy się utrzymać w niektórych okręgach większość żydowską. Dzieki namiestnikowi i rządowi centralnemu zaopiekowano się w przedłożeniu kilku podobnymi okręgami. Jednakże było to niedostateczne. Mowca żalił się sobie postawienie w tej mierze szczegółowych wniosków w dyskusji szczegółowej.

Mowca zakończył słowami, że trudno mówić o przedłożeniu rządowemu, które już zostało cofnięte, podczas kiedy nowa jest znane tylko ze sprawozdań dziennikarskich.

Pos. Krs ma o rż oświadczył, że nie jest słusznym, jakoby Czesi przez reformę wyborczą uzyskali znaczne korzyści. Czesi zawsze byli zwolennikami powszechnego prawa głosowania i nie życzą sobie uposiedzenia Niemców. Ale podnieść należy, że Niemcy otrzymują o 42 mandaty więcej, niżby im przeciętnie przypadło, podczas gdy Czesi otrzymują tylko o 7 więcej, a Galicya o 35 mandatów mniej. Mimo to Czesi bez obawy przed rykamiłami gotowi są przystąpić do sprawiedliwego kompromisu. Mowca nie życzyłby sobie, aby reforma wyborcza pozostała ucieczką niezadowolenia u Niemców i usunęcia dla nich lepszą przyszłość.—Reforma wyborcza nie ustąpi w porządku dziennego a jej potęga leży w tem, że najlepsza część społeczeństwa w walce o reformę idzie solidarnie z robotnikami. Ze względu na ukształtowanie się stosunków węgierskich, należy iść razem i wobec silnego rządu i silnego parlamentu węgierskiego postawić należy silny parlament i silny rząd austriacki.

Mówca kończy swe wywody stwierdzeniem, że gdyby mówcy parlamentarni zgodzili się na wspólny program parlamentarny i wspólną pracę zwyciężył idea kompromisu i powszechnego prawa głosowania. W dalszym ciągu przemawiał i to żądając wyodrębnienia Galicyi w połączeniu z reformą wyborczą.

Pos. Gross oświadczył, że niemiecnie stosowno postępowanie będzie mogło tylko wtedy głosić za rządowym projektem reformy wyborczej, jeżeli naprawdę będzie krywdza, jaką ta reforma w obecnym brzmieniu wyrażała Niemcom.
Po przemowie X. Pastora odczono obrady.

Sytuacja.

Wiedeń. „Polnische Correspondenz“ otrzymuje z Witybnych polskich kół poselskich następujące przedstawienie sytuacji w kierujących kółach polskich.

Do tej chwili nie zapadła jeszcze uchwała w sprawie propozycji kompromisowych. Kwestye udziału w rządzie, czy też desygnowanie osobistości, którzy objęły teki, jeszcze nie było rozważane. Gdyby jednak do tego doszło, w takim razie Polacy rezygnowaliby na teki handlu, skarbu czy też kolei. To, co w tej sprawie donosi, trzeba ograniczyć wogóle do kombinacji i pogłosek.

Faktem jest, że najbardziej miarodajni i wpływowi politycy polscy od czasu zebrania się parlamentu prawie bez przerwy konferują, a przedmiot tych konferencyi tworzy naturalnie rezultat pertraktacyi prezesa Koła polskiego hr. Dzieduszyckiego z przedyskutowaniem ministrów i hr. Gutschena.

Obrady polskich mówców stann są ściśle poufne. Z porzeczonych wiadomości można jedynie wnioskować, że kierujące osobistości Koła polskiego trwają przy swych zdaniach i nadal przy nich chcą pozostać.

Różne wiadomości.

Potomek Napoleona w Ameryce. Wielkie zainteresowanie budzi w Paryżu wiadomość, jaka przybyła z Ameryki, że amerykański minister Bonaparte, ciężko zachorował. Minister Bonaparte jest rzeczywistym potomkiem wielkiego Napoleona i powinien mieć bardziej nasadzone pretensje do korony cesarskiej aniżeli książę Ludwik Napoleon, który żyje obecnie w Brukseli.

Minister marynarki Bonaparte jest potomkiem brata Napoleona Jerôme'go, późniejszego króla Neapolu, który Ottoniów był z piątką Elzbieta Patterson, amerykańka, zwana także „piękną z Baltimore“. Cwara Napoleon przemawiał brata do marynarki i wysłał go na morze „Max na morzu trykroć złwał“, pisał cesarz do brata, lecz ów 20 letni młodzieniec, przed zdobycia przez piękną Patterson, nie dokonał żadnego innego noreckiego podobno. Napoleon był wtedy pierwszym konsulem i sprawił się takim małżeństwem i kiedy Jerôme chciał przybyć do Francyi ze swoją piękną małżonką, zbrodnił mu wstępu na sienie francuski.

Wyższy do Lishony posel miał książkę Jerôme powtórzyć rozkaz. Jednak książka, nie tylko piękna, ale i madra amerykańka, umiała sobie radzić, bo gdy ją pódziej pytał, co mógł cesarz zrobić dla misj Patterson, odrzekła dumnie: „Proszę powiedzić swemu panu, że pani Bonaparte ma dumę i jako członek cesarskiego domu ma pretensję do najlepszych jej praw“. Lecz gdy Patterson obdarzyła książkę system, który był ojcem dzisiejszego ministra, zgodził się Jerôme na obecny porę: Materya modne weiniane, volle, bataty, zęfiry kretony, perkal, satyny i t. p. — Bluzki i halki gotowe — Firanki oraz bielizna stolowa. — Bielizna damska i męska własnego wyrobu. — Krawaty w najnowszych fasonach. — Wyprawy slubne. — Ceny bardzo nizkie i stałe. — Probkki wysyła się do wratle i lontacane. Sklep w niedziele i święta zamknięty.

rome na rozwód, na co przystała też praktyczna amerykańka, zwłaszcza, że miała o tymczasem pryncę miesięczną w kwocie siedmiu tysięcy franków.

Jerome został początkowo królem Westfalii i ostanil się powtórnie z rzeczywistą już księżniczką. Jednak mimo to nie przestał namienić kochać swą pierwszą żonę, pisał do niej oguście listy, odkazywał jej nawet same w Westfalii, w którym chociaż mieszkał razem z nią i synem, lecz „piękna Patterson“ propozycyi nie przyjęła, by, jak powiedzieli, Westfalja jest za małym królestwem, aby mogła mieć dwie królowe. Z drugiego małżeństwa miał Jerôme też syna i córki; syn nazywał się Plon Plon i jest ojcem dzisiejszego pretendenta, księcia Ludwika Napoleona. Syn zaś z małżeństwa z amerykańką pozostał w Ameryce i tu dalej dzisiejszemu ministrowi. Wobec tego, że według kobieciomych praw ważnym było tylko pierwe małżeństwo, przeto wnuk z tego pierwszego małżeństwa może być cilkim członkiem i legalnie własnym są prawowitem, jeśli nie pretendenta, to przynajmniej spadkobiercę korony napoleńskiej.

Na gruzach San Francisco. Korespondent „Frank. Zig.“ donosi: Wojako wozeschen władnie rżadził w mieście. Sam widziałem, jak na rozkaz wojska otwarto skąd żywności i pozwolono każdemu brać, co potrzebuje, z wyjątkiem napoiów alkoholowych. Kilku ludzi wzięło butelki z wódka. Oficer, dostrzegłszy to, kazał je odrzucić, a kiedy rezak nie oddział skutku, zakomenderował ognia i położył ich trupem. Opozosono rzekaz, że na kemandę wojska każdy precho dzień może stanąć. W razie nieposłuszeństwa dwukrotnemu wezwaniu naraza się na zastrelenie.

20.000 bezdomnych znajduje się jeszcze w perkach. Są wśród nich zarwawo osoby z najwyzszych sfer towarzyskich, jak i wyrobniicy. Wszyscy oni na rozkaz wojska muszą nosić wodę, kopać groby, jak podczas obliężenia twierdzy.

Jeden z oficerów — kończy korespondent — którego pytalem o licebę obywateli, powiedział: Nie chcę przedsiadac i tak jut strasnej sytuacji, ale według mego przekonania wszystkie oszacowania są za niskie. Według tego, co widziałem, liczba trupów dochodził musi do 10.000.

Jak powstrzymać katar. Uniknąć kataru nie jest zawsze rzecz łatwą. Kto nie posiada organizmu odpornego względem tej przykrej dolegliwości, często w nią popada, ale w każdym razie można powstrzymać rozwinięcie się jej i skrócić jej trwanie. Pewne plamo lekarskie podaje następujący rad: Kto czuje rozpoczynający się katar t. j. zaczyna kichać, siękać i donajze jakby ciężaru w nosie, powinien robić inhalacyi. Tryzy do czterech razy dziennie powinien wdychać parę wody utlenionej (chlorogizenej) dosyć zakwaszonej. Należy wdychać nosem parę wody utlenionej wrzającej. Jestto sposob leczenia bardzo prosty i wogóle, jeżeli się do niego zabrad gorliwie, pomaga z dnia na dzień. Jeżeli blona sluzowa jest bardzo zająca, należy dziesięć minut przed kązią inhalacyą pódlewać ją adreinalną, w rozczynie 1 : 1.000.

Skład fortepianów

W. BARBASZ

Kraków, l. 39 l. p. Linia A.B.
(Dom Wgo. Wl. Fischera).

Prosimy oduowić przedmowaq!

Tani sklep chęrczycijański

„Pod Kościuszką“

w Krakowie, ulica Nikolajka L. J.

N A M A J

WIEŚNIARNA KATOLICKA Dra WŁADYSŁAWA MIKOWSKIEGO

w Krakowie, św. Jana 6, (Hotel Saski), poleca

Galjen Z. ks. — Miesiące Maryi („Na maj na zawsze“ słowa & p. Karł Donajewski i o tej wybornej książce) w płótno ang. 2 K w wyborowej szary, miękki 4 K. Porto 50 hal.
 Mostowska hr. — Czytania o Matce Boskiej, do czytania dzieciom od 8—12 lat. Cena 4 hal. Porto 10 hal.
 Nowakowski J. ks. — Miesiące Maryi z pieśniami majowymi O. K. Antoniewicza T. J. C. w sprawie 1 K 20 hal., porto 35 hal.
 Potulicki A. Ka. Dr. — Miesiące Maryi. Cena 20 hal., porto 10 hal.
 I wiele innych czytanych na mej różnych autorów.

PASKI DAMSKIE

NAJNOWSZE

krawaty, rękawiczki, kołnierze, woalki, ponczochoy damskie, dla dzieci oraz skarpetki
 poleca po cenach bez konkurencyi

389 b

ANASTAZY FRONCZ, Kraków, ul. Floryańska l. 17.

Bardzo uzdolnione w krawieczyźnie

PANNY

znajdą umieszczenie w magazynie

Henryka Schwarza

w Krakowie, Grodzka l. 13.

419

Zakład pogrzebowy

Józefy Nowińskiej

Kraków, ulica Mikołajska 14, telef. 248.

posiada na składzie wielki wybór trawien metalowych, dębowych, tapetowanych i z miękkiego drewna — oraz wienołów sztucznych, metalowych i szaf

Zakład zaopatrzony jest w nowe wspaniałe dekoracje, wysła służbę do pogrzebów, w bogatych filizyżach stylowych, urządza pogrzeby od najwykwintniejszych do najskromniejszych z szoną sumiennością i punktualnością, czyniąc wszelkie motiwe ustępstwa. — Podejmuje się sprowadzania i przewozu zwłok ze wszystkich i do wszystkich państw Europy. — Posiada do dyspozycji groby marmurowe, pomniki, kryjki etc. 85

Zastawione

brylanty, srebro i inne kosztowności bez kosztów wykupuj celem kupna po najwyższych cenach 818

M. Brener, jubiler
 Kraków, Szpitalna 9, l. p.

Kupuję

beczki i narzędzie na wino

w dobrym stanie 1/4, 1/2 i 1/3 hki.
 Oferty: W. Kolda, Kritzendorf, bei Wien. 419

Polski Cennik na rok 1906 210

z przeszło 1000 ilustracjami wysła na żądanie każdemu gratis i franko

PIERWSZA FABRYKA ZEGARÓW

HANNS KONRAD w Brno (Czechy) Nr. 455

Zegarek nielowy remontor K 8 —, System Roskopf Patent K 4 —, System Roskopf czarny stalowy rem., oryginalny szwajc. System K 4 —, Roskopf Patent K 5 —
 Poszacany remontor z workiem „Luna“ K 7 60 h. Srebrny remontor zaopatrzony piszczką o k. urzęd. publicznego K 7 80 h. podwójnie kryty K 1 50 h. Srebrny opancerzony i przystąpi 16 gr. wstępy K 9 40 h. Ru-ki Tula remon. z workiem „Luna“ K 9 60 h. Zegarek z kubańką K 9 50 h. Budzik K 2 50 h. w cyferblatem świecącym w nocy K 8 80. Mechanizm K 8 —.

Do każdego zegarka 3-letnia bezwarunkowa gwarancja. Złota ryjczył Łazienka. Sprzedaż, albo przelazło z powrotem. Przenaj zagład polski cennik zegarków.

SALON FRYZYERSKI dla PAŃ i PANÓW

PIOTRA ŁABUŻKA

w Krakowie, ulica Szeweka l. 4.

urządzony na wzór zagraniczny z największym komfortem i wszelkimi wymogami pierwszorzędnym modernistycznych zakładów fryzjerskich, utrzymuje na składzie wszelkie przybory tualetove.

Wielki wybór przebiegni i szpiek do włosów. — Perfumerya krajowa i zagraniczna.

MAGAZYN MEBLI

I ZAKŁAD TAPICERSKO-DEKORACYJNY

KAJETANA DUDZIAKA

w Krakowie, ul. Floryańska l. 36, I. p.

Posiada na składzie: kompletne urządzenia pokoi jadalnych, sypialnych i salonów, biura amerykańskie, oraz sofy wszelkiego rodzaju, pokrycia meblowe, materace, poduszki, kołdry, portyery, firanki itp. Podejmuje się urządzeń pojedynczych pokoi i kompletnych mieszkań, tapetowania tychże, zakładania firanek, stor, przerabiania mebli, oraz wszelkich innych robót w zakres tego zawodu wchodzących.